

Sygn. akt VI RC 580/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VI Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Anita Morwińska-Sobiecka

Protokolant sekretarz sądowy Błażej Jurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2016 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego A. M.

reprezentowanego przez matkę A. K. (1)

przeciwko M. M. (1)

o alimenty

1. zasądza od pozwanego M. M. (1) na rzecz małoletniego powoda A. M. alimenty w kwocie po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca do rąk matki małoletniego powoda A. K. (1) wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 1 września 2016 roku, z zaliczeniem kwot wyegzekwowanych na podstawie postanowienia zabezpieczającego z dnia 23 września 2016 roku sygn. akt VI RC 580/16,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego M. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa – przez Oddział (...) Sądu Rejonowego w Bydgoszczy kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem 1/2 opłaty sądowej, od której małoletni powód jest zwolniony,
4. zasądza od pozwanego M. M. (1) na rzecz małoletniego powoda działającego przez matkę A. K. (1) kwotę 2040 (dwa tysiące czterdzieści złotych) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego,
5. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VI RC 580/16

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy zawisła sprawa z powództwa małoletniego A. M. reprezentowanego przez matkę A. K. (1) o zasądzenie od pozwanego M. M. (1) kwoty 700 zł miesięcznie tytułem renty alimentacyjnej na rzecz małoletniego. W uzasadnieniu powództwa matka małoletniego powoda podniosła, iż małoletni, jest dzieckiem pozwanego. Od lipca 2016 r. rodzice małoletniego nie mieszkają razem. Matka małoletniego podniosła, iż ona sprawuje nad synem osobistą pieczę i w ten sposób zaspakaja potrzeby syna, a pozwany po licznych prośbach wpłacił w sierpniu 400 zł. Wraz z pozwem złożono wniosek o zabezpieczenie. (k.2-4).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 września 2016 r. sąd zabezpieczył roszczenie, zasądzając od pozwanego na rzecz mał. powoda kwotę 500 zł miesięcznie od 1 września 2016 r. (k.10-11).

Od postanowienie zażalenie złożył pełnomocnik pozwanego, wnosząc o zmianę zabezpieczenia do kwoty 300 zł. (k. 18-22).

Z uwagi na fakt, iż zażalenie było złożone po terminie, sąd postanowieniem z dnia 12 października 2016 r. zażalenie odrzucił (k.38).

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew uznała powództwo do kwoty 300 zł podnosząc, iż powód ma dopiero 21 miesięcy co zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego uzasadnia wniosek, że usprawiedliwione koszty utrzymania powoda oscylują wokół kwoty co najwyżej 500 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazano również, iż pozwany zarabia ok. 2600 zł i środków te nie wystarczają na samodzielne utrzymanie się i musi korzystać z pomocy rodziców (k. 39-42).

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni A. M. ur. (...) pochodzi z pozamałżeńskiego związku (...). W lipcu 2016 r. rodzice małoletniego rozstali się. Pozwany w sierpniu 2016 r. wpłacił na utrzymanie syna kwotę 400 zł

dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k. 6,

Matka małoletniego powoda A. K. (1) ma 27 lat. Jest zatrudniona w sklepie (...) na stanowisku asystenta kierownika sklepu na $\frac{3}{4}$ etatu na czas nie określony. W roku 2015 otrzymała dochód po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne ok. 22132,02 zł (1844 zł netto miesięcznie).

Od 30 marca 2016 r. przebywa na urlopie wychowawczym. Przewidywany koniec urlopu wychowawczego przypada na 29 marca 2017 r.

Matka małoletniego korzysta ze środków pomocy społecznej choćby w formie zasiłku okresowego, czy dożywiania. Aktualnie otrzymuje kwotę stałą 574 zł tytułem pomocy. Otrzymuje także świadczenie 500 plus. W pozostałym zakresie pomaga jej tata.

A. K. (1) wraz z synem- małoletnim powodem A. K. (2)- zamieszkuje ze swoim ojcem, w jego mieszkaniu. Ojciec matki małoletniego powoda pracuje z dochodem 2000 zł netto.

Koszty mieszkaniowe rodziny oscylują wokół kwoty 740 zł. Składają się na nie: czynsz 250 zł, fundusz remontowy ok. 150 zł miesięcznie, prąd 50 zł co drugi miesiąc, gaz 314 zł miesięcznie.

Sąd na podstawie zeznań matki małoletniego powoda, przedstawionych przez nią zestawień wydatków oraz kierując się wskazaniem doświadczenia życiowego ustalił, iż potrzeby małoletniego kształtują się na poziomie kwoty ok. 1100 zł miesięcznie (z uwzględnieniem kosztów mieszkaniowych w części przypadającej na małego). Na kwotę tę składają się: żywność ok. 300 zł, dodatkowo mleko modyfikowane ok. 99 zł, pampersy ok. 120 zł, ok. 13 zł pieluchy na basen, kosmetyki i środki higieniczne ok. 50 zł (w tym środki i płyny do kąpieli, oliwka, chusteczki nawilżające, krem, środki i płyny do prania), witaminy, leki ok. 30 zł miesięcznie (w rozliczeniu rocznym), odzież i obuwie ok. 80 zł na miesiąc w rozliczeniu rocznym, zabawki edukacyjne i organizacja czasu ok. 50,00 zł miesięcznie, karnet na basen 270 zł na 10 tyg. (ok. 108 zł miesięcznie), część kosztów mieszkaniowych przypadających na małego. 246 zł.

dowód: przesłuchanie matki małoletniego powoda A. K. (1) k. 67. +zaświadczenie o zatrudnieniu matki małoletniego powoda k.6, zestawienie wydatków k.49, zaświadczenie z (...) o udzielonej pomocy k. 50, PIT 37 z dochodem matki małoletniego powoda za rok 2015 k. 51-59

Pozwany M. M. (1) pracuje w Z. Miejskiej w (...). jego średni dochód oscyluje wokół kwoty 2600 zł. W roku 2015 po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne zarobił kwotę 34.743 zł (ok. 2900 zł miesięcznie netto).

Pozwany zamieszkuje sam w mieszkaniu, którego współwłaścicielem w $\frac{1}{2}$ części jest jego bratanica. Mieszkanie jest dwupokojowe ok 39 m². Jego wartość matka pozwanego wskazała na kwotę 160.000 zł – 180.000 zł. Z uwagi na

konieczność spłaty bratanicy, pozwany już od 8 lat stara się odkładać po 500 zł miesięcznie na ten cel. Ma już uzbierane 23.000 zł.

Pozwany do pracy musi dojeżdżać samochodem, gdyż do(...) nie ma komunikacji miejskiej. Posiada 18-letni samochód, którego utrzymanie pociąga za sobą sporo środków finansowych.

Na koszty mieszkaniowe pozwanego składają się: czynsz najmu 422 zł, Internet i TV 100 zł, rachunki za gaz ok. 15 zł miesięcznie i prąd ok. 60 zł miesięcznie.

Do stałych wydatków pozwanego oprócz mieszkania należą: wyżywienie 500 zł, środki czystości i higieny osobistej 200 zł, leczenie i lekarstwa ok. 50 zł, odzież i obuwie 287 zł, wyjazdy i odwiedziny krewnych 50 zł, kwiaty znicze na cmentarz do brata 50 zł miesięcznie, wakacje letnie 100 zł, koszty utrzymania samochodu ok. 410 zł miesięcznie (paliwo, naprawy, ubezpieczenie), rozrywka 100 zł- Łącznie sobie obliczył że 2545 zł ale mniej wychodzi 2297 zł

Pozwany po rozstaniu przeszedł załamanie i trafił 12 sierpnia 2016 r. na izbę psychiatryczną.

dowód : przesłuchanie pozwanego M. M. (1) k.67v PIT 40 z dochodami pozwanego za rok 2015 k. 23-24, zeznania świadka M. M. (2) k. 66-67, zaświadczenie i z Urzędu Skarbowego k. 25, częściowo zestawienie wydatków pozwanego k. 26, rachunki potwierdzające wydatki pozwanego w tym mieszkaniowe k. 27-31, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 32, kserokopia aktu notarialnego darowizny 1/2 udziału w nieruchomości k. 34, kserokopia aktu zgonu brata pozwanego k.35, zaświadczenie o zarobkach k. 46

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom matki małoletniego powoda A. K. (1) uznając, iż były szczere, spójne i logiczne. W swoich wypowiedziach formułowała jedynie fakty sobie znane unikając ocen. Starła się swoje zeznania złożyć w sposób opanowany i nie kierowała się emocjami. Fakty przez nią wskazane w zakresie wydatków mieszkaniowych jak i samego małoletniego powoda w całości zyskują potwierdzenie pod względem wskazań doświadczenia życiowego. Kosztorys potrzeb małoletniego przedstawiony przez matkę, jak również jej zeznania w tym zakresie nie budzą zastrzeżeń sądu. Nie sposób bowiem uznać twierdzeń pozwanego, iż koszty utrzymania dziecka w wieku blisko dwóch lat zamyka się kwotą 500 zł miesięcznie.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego jedynie w części, w której wskazał na swoją sytuację rodzinną i miejsce zamieszkania. W pozostałym zakresie odmówił tego waloru uznając, iż pozwany celowo zaniża swoje możliwości zarobkowe wskazując, iż zarabia na poziomie kwoty 2200 zł – 2400 zł, by uniknąć partycypowania w kosztach utrzymania małoletniego powoda na wyższym poziomie. Z dokumentów przedłożonych przez samego pozwanego wynika jednak, iż jego możliwości zarobkowe w zeszłym roku to kwota 2900 zł netto miesięcznie, w tym roku nie mniej niż 2600 zł. Kwota ta jest nieco niższa, z uwagi na fakt, iż pozwany tak w sierpniu, wrześniu i październiku przebywał na zwolnieniu lekarskim pomniejszając tym samym swój dochód (brak premii jak i obniżone wynagrodzenie z powodu choroby).

Antycypując jedynie w tym miejscu ocenę wskazanych przez pozwanego własnych kosztów utrzymania, należy wskazać, iż zanegować należy wysokość tych wydatków, określonych przez pozwanego na poziomie 2500 zł.

Sąd przyznał również walor wiarygodności zeznaniom świadka M. M. (2). Świadek złożyła co prawda swoje zeznania w sposób bardzo emocjonalny, jednak wskazała na istotne fakty dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy i jej zeznania umożliwiły dokonanie ustaleń faktycznych w sprawie. Sąd jednak dokonał odmiennej analizy tych okoliczności. Zdaniem bowiem świadka pozwany nie jest w stanie samodzielnie – bez pomocy rodziny- się utrzymać. Tymczasem w ocenie sądu, dochód pozwanego zbliża się do średniej krajowej, nie ciąży na nim kredyt, ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, jest więc w bardzo dobrej sytuacji życiowej i finansowej jak na swój wiek i warunki rynkowe w kraju.

Za bardzo przydatny Sąd uznał także pozostały materiał dowodowy w postaci dołączonych do akt dokumentów, które pozwoliły na ustalenie tak dochodów jak i wydatków stron. Wartość dowodowa dokumentów zaliczonych w poczet

dowodów zdaniem Sądu nie budzi żadnych wątpliwości szczególnie ze względu na ich urzędowe pochodzenie. Również żadna ze stron nie podważała ich wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Po analizie przeprowadzonych w sprawie dowodów, Sąd kierując się swobodną ich oceną, doszedł do przekonania, iż strony stoją na podobnym stanowisku co do samej zasady konieczności alimentacji małoletniego, stojąc na odmiennym stanowisku, co do wysokości miesięcznej raty renty alimentacyjnej. Matka małoletniego powoda powołując się na fakt, iż obecnie przebywa na urlopie wychowawczym i swój obowiązek wypełnia osobistymi staraniami, uważa, iż ojciec dziecka winien swój obowiązek alimentacyjny wypełniać na wyższym niż ona poziomie. Pozwany zaś stojąc na stanowisku, iż usprawiedliwione potrzeby syna zamykają się w kwocie 500 zł miesięcznie uznał powództwo do kwoty 300 zł.

Alimenty są rodzajem świadczenia polegającym na okresowym wypłacaniu środków pieniężnych osobie uprawnionej w celu zapewnienia jej środków utrzymania i wychowania. Udzielanie pomocy finansowej dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie i zaspokajanie jego potrzeb jest obowiązkiem obojga rodziców. Obowiązek ten, zwany alimentacyjnym reguluje art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Rodzice mają obowiązek finansowego wspierania swoich potomków do momentu ich usamodzielnienia się.

Przyznanie i wysokość alimentów zależy od uzasadnionych potrzeb dziecka oraz możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców (art.135§ 1 kro).

Przenosząc te rozważania prawne na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, iż na pozwanym ciąży obowiązek prawny (tak jak i moralny) zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małoletniego syna, które sąd – jak wskazano wyżej – określił kwotą ok. 1100 zł. Sąd uznał w zasadniczej części za usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego powoda wskazane przez jego matkę. Dziecko ma blisko 2 lata winno korzystać z diety zbilansowanej, uzupełnionej o świeże owoce, soki warzywa i mleko modyfikowane (300 zł plus 99 zł mleko). Małoletni z racji wieku wymaga jeszcze zaopatrzenia w pieluchy typu pampers (ok. 120 zł plus 13 zł na pampersy na basen). Ażeby w sposób należyty dbać o higienę tak małego dziecka niezbędne są również specjalne środki higieniczno-kosmetyczne dla dzieci w tym tzw. chusteczki nawilżające, kremy na odparzenia jak i inne środki czystości ok. 50 zł(oliwki, specjalne środki do mycia, prania). Do tego koszty leczenia i leków oraz witamin to kwota ok. 30 zł miesięcznie (w rozliczeniu rocznym). Odzież i obuwie to kwota ok. 80 zł. Dziecko bowiem na tym etapie życia bardzo szybko rośnie i co sezon wymaga zmiany kompletu odzieży stosownych do pory roku. Do tego winno się dodać wydatki mieszkaniowe, przypadające na małoletniego to kwota 246 zł (740 zł podzielona na trzy osoby zamieszkujące). Takich wydatków jest dużo więcej, chociażby związane z koniecznością otaczania dziecka zabawkami edukacyjnymi i organizowaniem mu czasu (ok. 50 zł). Małoletni jest żywiołowy i ma zalecone zajęcia na basenie. Karnet to kwota 270 zł na 10 tyg. (ok. 108 zł miesięcznie).

Żaden z tych wydatków nie powinien być pominięty, jeżeli rodzice chcą w sposób prawidłowy zadbać o rozwój swojego dziecka. Bowiem usprawiedliwione potrzeby dziecka, to takie, które zapewniają mu normalne warunki życia i rozwoju, czyli zapewnienie warunków mieszkaniowych, zabawek edukacyjnych czy też później pomocy naukowych, odzieży, żywienia. Jeżeli dziecko jest chore, w ramach niezbędnych potrzeb mieści się także konieczność zakupu leków czy ponoszenie kosztów jego leczenia. Ponadto nie sposób uznać zastrzeżenia pozwanego, iż matka otrzymuje świadczenie 500 plus. Z istotny bowiem tego świadczenia wynika, iż ma podwyższać standard życia dziecka a nie zwalniać z obowiązku alimentacyjnego osób do tego zobowiązanych.

Tymczasem pozwany proponuje matce 300 zł alimentów, tj. 10 zł na dobę, wiedząc, iż matka małoletniego nie ma żadnych dochodów (gdyż opiekuje się ich synem i żyje ze środków z pomocy społecznej). Matka małoletniego powoda zdecydowała się na urlop wychowawczy – z czym zdaje się nie godzi się pozwany- dla dobra dziecka. Przez ten czas wykonuje przy dziecku wszelkie czynności higieniczno- kosmetyczne i opiekuńcze. Należy mieć na uwadze również, iż gdyby matka powróciła do pracy, do kosztów utrzymania dziecka należałoby doliczyć koszt żłobka (nie najmniejszy – bo ok. 450 zł) bądź opiekunki- co jest jeszcze droższą wersją.

Należy wskazać, iż na rodzicach ciąży obowiązek alimentacyjny a nie uprawnienie do utrzymywania własnych dzieci. Sąd Najwyższy już wielokrotnie wypowiedział się w tym zakresie stanowczo stwierdzając, iż trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Rodzice obowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami. W sytuacjach skrajnych, sprostanie obowiązkowi alimentacyjnemu wymagać może nawet uszczuplenia substancji majątku zobowiązanego. Tymczasem pozwany zdaje się odwracać zasady obowiązku alimentacyjnego i próbuje wykazać, iż najpierw musi zaspokoić własne potrzeby, łącznie ze zobowiązaniami na przyszłość, których terminu jak i kwoty dokładnie nie zna (spłata współwłaściciela mieszkania). Pozwany wykazywał koszty własnego utrzymania na poziomie dość wysokim, biorąc pod uwagę zobowiązanie do utrzymywania syna. Trudni się zgodzić z tym, iż pozwany uznał alimenty do kwoty 300 zł, gdy jednocześnie na utrzymanie samochodu przeznacza ok. 400 zł, czy telewizji z Internetem 100 zł. Zdaje się, iż w świetle uznanej kwoty alimentów, kwota 200 zł przeznaczana przez pozwanego na środki czystości i higieny osobistej również są mocno zawyżone. Środki na odzież i obuwiu na poziomie 287 zł miesięcznie, kiedy to pozwany przecież nie rośnie i nie musi co sezon zmieniać odzieży również budzi wątpliwości sądu, gdy tymczasem małoletni, który co sezon musi zmienić odzież i obuwiu to wydatek rzędu 80 zł. Pozwany wlicza w swoje koszty takie wydatki jak spotkania z krewnymi, rozrywka czy wakacje. Odbierając tym samey, tego przywileju synowi i jego matce.

Sąd zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 600 zł wziął pod uwagę możliwości zarobkowe obojga rodziców, gdzie matka na dzień dzisiejszy nie ma żadnych możliwości zarobkowych, jak również fakt, iż to matka dziecka sprawuje osobista pieczę nad dzieckiem. Poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka realizuje w sposób prawidłowy obowiązek alimentacyjny względem syna. W orzecznictwie i doktrynie panuje zgodny pogląd, iż inaczej rysuje się zakres obowiązku alimentacyjnego rodzica sprawującego osobista pieczę nad dzieckiem dokładając osobistych starań w jego wychowanie a inaczej rodzica, którego rola ogranicza się do łożenia alimentów. Możliwości zarobkowe pozwanego sąd oparł o zeszły rok, kiedy to pozwany zarobił średnio ok. 2900 zł netto- należy zatem uznać, iż ten dochód jest pomiędzy 2600 zł - 2900 zł netto miesięcznie. Usprawiedliwione wydatki to koszty mieszkaniowe na poziomie kwoty 500 zł wyżywienie 500 zł, środki higieniczno- kosmetyczne i fryzjer ok. 80 zł miesięcznie, odzież i obuwiu ok. 100 zł, TV i Internet ok. 80 zł, leczenie i lekarstwa ok. 50 zł, koszty utrzymania samochodu ok. 350 zł. Czyli łącznie ok. 1660 zł. Zatem będzie w stanie uiścić alimenty na poziomie 600 zł. Inne wydatki (spotkania z krewnymi, wakacje, rozrywka) winny być pokrywane dopiero po zaspokojeniu potrzeb syna. Również gromadzenie środków na ewentualną spłatę mieszkania musi być czynione w zgodzie z aktualnymi obowiązkami pozwanego wobec syna. Pozwany łoży na bieżąco na mieszkanie wspólne, utrzymując samemu jego dobrostan, zatem rozliczenia przyszłe ze współwłaścicielem, który jest dzieckiem będą również musiały ten fakt uwzględnić. Zatem nie jest na dzień dzisiejszy znana kwota ewentualnej spłaty.

Reasumując powyższe sąd doszedł do przekonania, iż zasądzenie na podstawie art. 133 kro od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwota 600 zł tytułem renty alimentacyjnej będzie kwotą- na dzień dzisiejszy wystarczającą i adekwatną tak do sytuacji majątkowej obu stron jak i usprawiedliwionych potrzeb małoletniego.

W wyroku znalazły się również rozstrzygnięcia co do kosztów. Sąd zasądził od pozwanego kwotę 180 zł tytułem zwrotu 1/2 opłaty sądowej, od której to powód był zwolniony z ustawy. Zasądza jedynie część tej opłaty sąd miał na uwadze sytuację finansową pozwanego.

Z uwagi na zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz mał. powoda działającego przez matkę kwotę 2040 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego, z którego strona powodowa skorzystała. Sąd, bowiem w tym zakresie kierował się art. 102 kpc tj. zasadą słuszności oraz faktem, iż powód wygrał sprawę w 85 %. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu stawką minimalną wynagrodzenia adwokata przy wartości przedmiotu sporu 8400 zł jest kwota 2400 zł z tego 85 % stanowi kwotę 2040 zł.

Na podst. art. 333 § 1 pkt 1 kpc Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Anita Morwińska-Sobiecka